

COORDONAT:

Vicepreședinta Raionului Cimișlia

Ana DONIA

Cimișlia

APROBAT:

Julia COJOCARU

RAPORTUL DE ACTIVITATE A DIRECȚIEI CULTURĂ, TINERET, SPORT ȘI TURISM CIMIȘLIA

PENTRU ANUL 2023

Prezentul Raport reflectă rezultatele activității Direcției Cultură, Tineret, Sport și Turism Cimișlia și a instituțiilor subordonate, pentru anul 2023. Raportul a fost elaborat de către șefa Direcției, în baza informațiilor subdiviziunilor subordonate.

I. ASPECTE GENERALE PRIVIND INSTITUȚIILE DE CULTURĂ DIN RAIONUL CIMIȘLIA

În raionul Cimișlia activează 34 de Case de Cultură, 35 de biblioteci, 2 muzee, Școala de Arte Cimișlia, Filiala Școlii de Arte la Gura Galbenei, Școala de muzică s. Selemet, 12 formații artistice care dețin titlul „model”.

În cadrul acestor instituții activează 203 de persoane (diagrama 1).

Numărul de personal în instituțiile de cultură din Raionul Cimișlia

Diagrama 1

Analizând datele, se constată că, din numărul total de angajați în instituțiile de cultură din raionul Cimișlia, predomină net reprezentantele genului feminin cu 70,90 % și doar 27,09 % gen masculin. Tabloul consemnat amplifică tipurile cunoscute de feminitate și masculinitate. Bărbații sânt prezenți practic în majoritatea sferelor ocupaționale, cum sunt industrie, medicină, armată, sport însă mai puțin cultură. Prin activitățile și funcțiile sale specifice, instituțiile de cultură pun în valoare cultura locală, având un rol esențial în desfășurarea unor programe culturale de interes local, raional și național.

Structura personalului pe sexe

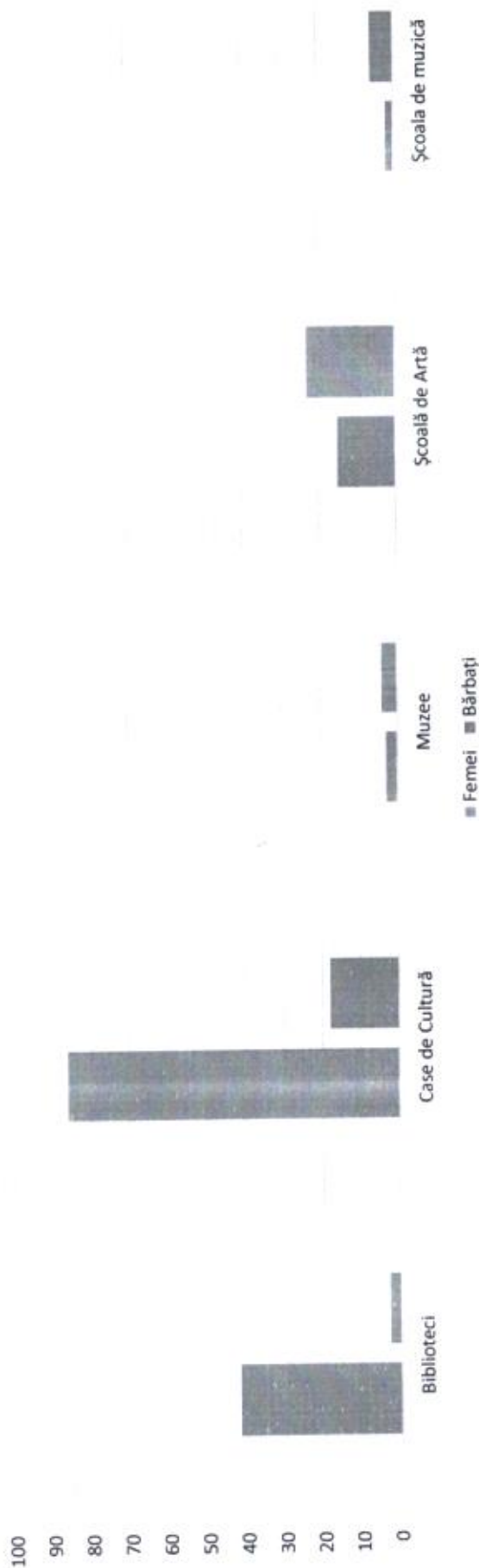

Diagrama 2

În vederea realizării acestui obiectiv, în perioada de referință, Direcția Cultură, Tineret, Sport și Turism Cimișlia precum și instituțiile din subordine, au realizat activități, în baza Planurilor anuale de activitate:

- Domeniul Sport;
- Domeniul Activități Culturale;
- Muzeul de istorie, etnografie și artă;
- Școala de Arte;
- Centrul de Tineret;

Activități pentru tineret

Centrul Raional de Tineret Cimișlia și-a desfășurat activitatea în corespundere cu obiectivele planificate pentru anul 2023, care au fost realizate printr-un spectru de acțiuni caracteristice domeniului de activitate:

- > Implicarea tinerilor activi din raion;
- > Planificarea unor activități de dezvoltare, bazate pe domenii sociale;
- > Atragerea și formarea unui parteneriat durabil cu alte instituții, specializate în domeniu;
- > Realizarea unor inițiative în care tinerii pot prelua experiențe, etc.

Activitatea Centrului este axată pe conlucrarea cu instituțiile publice din țară și tineri din raion ce au nevoie de afirmare, dezvoltare, socializare și implicare în activități importante.

Centrul de tineret – este un serviciu sau un complex de servicii comunitare adresate tuturor categoriilor de tineri, având misiunea de a le asigura informarea, orientarea, consilierea, educarea și petrecerea timpului liber fondată de Consiliul raional Cimișlia și funcționează în conformitate cu REGULAMENT - CADRU AL CENTRULUI DE TINERET. Centrul Raional de Tineret Cimișlia, deține un spațiu de 57,6 m²

În anul 2023 Centrul Raional de Tineret Cimișlia a inițiat parteneriate multilaterale cu Direcția de Învățământ, Agenția de Ocupare a Forței de Muncă, IPLT "Mihai Eminescu", întru continuarea eforturilor comune în domeniul promovării politicilor de tineret. În anul 2023, s-au identificat tineri din localitate, care au fost implicați în cadrul unui proiect desfășurat de către Asociația Terre des Homme Moldova, în cadrul proiectului YOU CREATE tinerii au participat la o serie de activități.

SCOPUL Centrului Raional de Tineret Cimișlia: Tineri integrați și implicați în toate aspectele vieții.

OBIECTIVE Centrului Raional de Tineret Cimișlia:

- Tineri implicați în procesul de luare a deciziilor la nivel local. Sporirea, până la finele anului 2023, cu cel puțin 60% a nivelului de activism civic al tinerilor din raion.
- Asigurarea calității și eficienței serviciilor oferite tinerilor, astfel încât, până la finele 2023, acestea să fie accesibile pentru cel puțin 60% din tineri din localitate.

- Dezvoltarea serviciilor outreach astfel încât acestea să reprezinte cel puțin 20% din oferta totală de servicii.

În conformitate cu planul de activitate Centrul Raional de Tineret Cimișlia, s-au desfășurat următoarele activități de bază:

- a) Activități non-formale de educație pentru drepturile omului: utilizarea manualului COMPASS;
- b) Lansarea cluburi de interes pentru tineri (clubul jocurilor de masă, club de film etc.)
- c) Acțiuni de salubritate;
- d) Training despre participare civică
- e) Managementul conflictului;

Angajați Centrului Raional de Tineret Cimișlia:

Șef/interimar/ – 1 unitate

Specialist de tineret – 1 unitate

Activități sportive

Programul de activități/ acțiuni sportive pentru anul bugetar 2023, executat de către DCTST Cimișlia a inclus competiții și acțiuni sportive sub formă de campionate, cupe, turnee raionale, regionale dedicate Zilelor Sportivului, Mișcării Olimpice și Sportive din raion, comemorării distinșilor foști antrenori, sportivi și activiști ai sportului. Toate competițiile enumerate s-au desfășurat la probe sportive populare și tradițional cultivate în raionul Cimișlia: baschet (bărbați, femei), volei (bărbați, femei), fotbal de sală, tenis de masă (bărbați, femei), minifotbal.

În circuitul sportiv pentru anul 2023 au fost incluși sportivi de diferite vârste șigen: juniori, tineret, seniori și veterani, care au reprezentat 18 echipe și colective de cultură fizică și sport din satele și comunele raionului Cimișlia, dar și dinraioanele vecine. De o popularitate deosebită și cu un număr impresionant de participanți evidențiem evenimentele:

- **Cupa Președintelui raionului Cimișlia la fotbal de sală** (18 echipe cu un

total de 200 de participanți);

- **Lunar sportiv de tineret Mărțișor 2023:** BASCHET (femei, bărbați), volei (femei, bărbați), tenis de masă (femei, bărbați), minifotbal însumând 30 de echipe cu un total de 300 de participanți;

- **Cupa Satelor 2023 la fotbal**, ediția de primăvară. 8 echipecu un total de 160 de participanți.

- **Turneul regional deschis la volei** (bărbați, femei) în memoria ex- președintelui raionului Cimișlia, Ivan Veveriță și antrenorului Mihail Stoianov. 8 echipe de bărbați, 96 de participanți și 7 echipe de femei, 80 de participante.
- **Bilunarul dedicat Zilei Sportivului și Mișcării Olimpice** în raionul Cimișlia, 15 echipe cu un total de 200 participanți.
- **Campionatul raional la fotbal**, 6 echipe cu un total de 120 de participanți.
- **Turneul raional de tineret la minifotbal**, 8 echipe, 96 participanți.
- **Cupa Independenței la minifotbal 2023**, fotbal 8+1, între echipe de tineret (8echipe de tineret cu un total de 80 de participanti), seniori (6 echipe și 60 de participanți), veterani 35+ (5 echipe și 50 de participanți);
- **Cupa Toamna de Aur la fotbal 2023**, 7 echipe cu un total de 125 de participanți;
- **SuperCupa 2023 la fotbal** (Campiona raional Cimișlia vs Deținătoarea Cupeiraionului Cimișlia la fotbal, 2 echipe cu un total de 40 de participanți.
- **Gala Sportului 2023** din raionul Cimișlia. Au fost decernați 96 de laureați.
Pe parcursul anului 2023 au fost organizate și desfășurate ședinte metodice, seminare instructive și tematice, privind organizarea și desfășurarea activităților sportive, elaborării regulamentelor competițiilor sportive. A fost asigurată asistența organizatorică și metodică în organizarea și desfășurarea **Zilelor Sportivului și Mișcării Olimpice** în unele localități ale raionului Cimișlia. Astfel că, în toate activitățile sportive în 2023 cumulate au participat 18 colective sportive la diferite probe cu un număr de peste 1700 de participanți.

La sfârșit de an sportiv, DCTST Cimișlia, a decernat și premiat sportivii și antrenorii cu cele mai înalte performanțe obținute în competițiile naționale și internaționale, ale celor mai buni profesori de cultură fizică și instituțiile de învățământ învingătoare la **Spartachiada Elevilor 2023**, cât și colectivele de educație fizică și sport din primăriile raionului Cimișlia evidențiate la compartimentul **Sportul pentru Toți** în cadrul **Galei Sportului 2023**.

De menționat că rezultatele relativ bune ale sportivilor noștri locali, cât și condițiile optime de desfășurare ale activităților sportive raionale se desfășoară și datorită dezvoltării continue a infrastructurii sportive, bazei materiale care în 2023 s-a îmbunătățit considerabil prin construcția a unui nou teren de minifotbal standard în satul Zloți. Terenul nou construit va diversifica agenda sportivă a DCTST Cimișlia în anii viitori, cât și a

perfecționării măiestriei sportive a tinerilor sportivi din raionul Cimișlia. Pentru organizarea și desfășurarea Programului activităților sportive a fost alocată suma de 300 mii de lei, executată în proporție de 80 procente. Prin activitățile sportive desfășurate în 2023, DCTST Cimișlia a militat pentru promovarea practicării sportului, popularizarea probelor sportive în rândul diferitor categorii de vârstă și încurajarea înscrierii în cadrul competițiilor organizate sub egida DCTST Cimișlia.

Activități culturale și turism cultural

La etapa actuală, în viața culturală și socială a republicii noastre, cea mai puțin costisitoare este creația populară, fiindcă se bazează pe talentul, bunăvoința, entuziasmul oamenilor simpli, al activiștilor din sfera culturii, pe sprijinul oamenilor cu inima mare.

Un important rol în viața socială și culturală a raionului îl are activitatea artistică de amatori, exprimată de cele 14 colective artistice cu titlul „Model” prin prezentarea programelor bine chibzuite, de o valoare înaltă, prezentând trecutul și prezentul poporului nostru prin cântec, joc, teatru, obiceiuri și tradiții la atestarea colectivelor.

Dintre ele menționăm activitatea fructuoasă a ansamblurilor folclorice „**Busuoc Moldovenesc**” s.lalpujeni, „**Datina**” s.Porumbrei, ansamblul folcloric „**Ilincuța**” din s.Batir, Teatrul Dramatic „**Thalia**” și ansamblu folcloric „**Sălcioara**” din s.Hirtop, ansamblul de dansuri populare „**La Izvor**”, ansamblul folcloric „**Legenda**”, ansamblul folcloric „**Cimișarii**” Orchestra de Muzică Populară „**Rapsozii**”, ansamblul folcloric „**Spicușor**” din s.Mihailovca, ansamblul folcloric „**Cununița**” din s.Selemet, ansamblul folcloric „**Haiducii**”, s. Gura Galbenei, ansamblul folcloric „**Vatra Dorului**” s. Valea Prejei precum și **Orchestra de Fanfară a Consiliului Raional Cimișlia**.

Anul acesta la 15 septembrie 2023 colectivele artistice nominalizate mai sus și-au confirmat/conferit titlul „Model” conform Regulamentului de atestare a formațiilor artistice de amatori din R. Moldova.

Colectivele artistice de amatori s-au manifestat nu numai în cadrul localităților, dar și în afara lor, participând la concursurile raionale și republicane: Festivalul Orchestrelor de Fanfară „Ritmuri de fanfară la Conacul Manuc-Bey, or. Hincești; Festivalul – aniversar de folclor „Dragumi-i să cânt la stîină, s. Cîrpești, Raionul Cantemir; Festivalul-concurs regional de folclor „În poiana dorului” s. Popeasca raionul Ștefan Vodă; Festivalul de folclor „Cântă de răsună lunca” pădurea Domnească, raionul Glodeni; Festivalul folcloric „Prahova lubește Basarabia” or. Ploiești, Romania; Festivalul regional al dansului,, Jocul din strămoși lăsat” s. Cociulia r.Cantemir „Parada portului popular,, or. Chișinău; Festivalul „Dulce floare de salcîm,, s.Văleni, r. Cahul; Festivalul Național al tradițiilor de iarnă „ Colindăm din sat, în sat ”, Slobozia Mare, Cahul, Festivalul regional transfrontalier în memoria coregrafului Cimișlian ION BAZATIN, or. Cimișlia și altele.

Activități culturale:

Unul din capitolele importante în activitatea DCTST. a fost planificarea și dirijarea activităților culturale petrecute pe parcursul anului, acordarea ajutorului metodic, interacțiunea organizării și petrecerii cu alte domenii, văzând modul de trai, principalele ocupații ale populației, sărbătorile și tradițiile vetrelor, meșteșugurilor și îndeletnicirilor localnicilor.

Pe parcursul anului sau petrecut un șir de activități:

- Ziua Națională a Culturii
 - Festivalul „ Mărțișor”- 2023 – Deschiderea festivă, recital Formația Milenium, Ceremonia de decernare a titlurilor „ Cetățean de onoare a raionului Cimișlia ”.
 - Concert în baza semnării acordului de parteneriat de colaborare cu Direcția generală de cultură UTAGagauzia, cu DUZ AVA.
 - „Omagiu lui Grigore Vieru,, - 14 februarie, spectacol literar
 - Festivalul – concurs raional „ Pascula – 2023 ” a X- a ediție, or. Cimișlia.
 - Spectacol literar-muzical „ Mai am un singur dor” . dedicat poetului Mihai Eminescu.
 - Festivalul regional transfrontalier în memoria coregrafului cimișlian Ion Bazatin.
 - Spectacolul de teatru și lecție anticorupție prezentat de A.O. „Centrul de Teatru din Moldova”, Teatrul Național Mihai Eminescu:
„ Alegerea domnului Macabeș ” și „ Dosarele Siberiei ”.
 - Sărbătoarea Națională – Ziua Independenței Republicii Moldova.
 - Spectacole, Serate de poezie, mese rotunde, expoziții de carte dedicate Zilei Naționale „ Limba Noastră cea Română”.
 - Festivalul Național al Strugurelui.
 - Festivalul tradițiilor păstorești „ Mioriță laie, laie bucălaie ” .
 - Festivalul tradițiilor și obiceiurilor de iarnă „ Am venit să colindăm ”, emisiune televizată.
 - În fiecare localitate de Hramul satului se organizează diferite manifestări, ample programe artistice și competiții sportive.
- E îmbucurător faptul că conducerea raionului se străduie să soluționeze multiplele probleme existente în activitatea instituțiilor de cultură, însă, totuși, ca dotare tehnică, instituțiile de cultură din raion, în special cele din localitățile rurale, se află sub limita cerințelor. Ne dorim pe viitor o conlucrare mai amplă cu administrația publică de nivelul întâi în ceea ce privește planificarea surselor financiare pentru reparația instituțiilor de cultură dotarea lor cu instrumente muzicale, aparataj sonor, costume și altele necesare pentru organizarea cât mai eficientă a timpului liber pentru cetățeni.

O problemă majoră în instituțiile de cultură sunt cadrele, mulți specialiști pleacă peste hotare după un câștig mai bun, iar alții au lăsat lucrul din simplu motiv că nu au condiții de lucru și salariile sânt mici.

În prezent în instituțiile de cultură (Case și Cămine de Cultură), activează 33 de angajați, din care cu studii superioare – 7, medii speciale – 11, medii – 14.

Starea edificiilor de cultură

Despre starea edeficiilor de cultură din raion putem menționa următoarele: din cele 34 case și cămine de cultură, 13 case și cămine de cultură sunt instituții tip, 21 cămine culturale adaptate.

Din totalul de 34, Case și Cămine de cultură, 3 – necesită reparație capitală, iar 12 reparație curentă.

Pentru următorii ani ne-am pus ca scop principal stoparea procesului de degradare a patrimoniului cultural prin crearea unui sistem eficient de conservare și punere în valoare a edificiilor de cultură din raionul Cimișlia.

Meșteri populari

În raion activează, 16 meșteri populari în diferite genuri de creație:

broderie artistică, arta dantelei, împletitul din fire vegetale, prelucrarea artistică a lemnului, confecționarea instrumentelor muzicale, viori, cobză, ș.a. Locuitorii raionului cunosc deja măiestria acestor meșteșugari vizionând deseori expozițiile vernisate în cadrul diversilor acțiuni culturale de rang raional.

Activități în cadrul Muzeului de istorie, etnografie și artă în anul 2023

Activitatea Muzeul de Istorie, Etnografie și Artă din orașul Cimișlia se axează pe trei domenii de bază:

1. Istorie
2. Etnografie
3. Artă

Patrimoniul Muzeului este format din următoarele colecții

Categorii	Numărul de piese
pictură	46
grafică	3

sculptură	2
artă decorativă	600
numismatică	2110
arheologie	103
documente	234
fotografii	339
etnografie	1088
obiecte de cult	9
cărți, manuscrise	743
periodice	1047
arme și armuri	23
vestimentație	647
știință și tehnică	263
vexilologie	3
instrumente muzicale	22
mobilier	24
filatelie	305
altele	806
Total:	8417

Numărul vizitatorilor total: 3353
Vizitatori individuali 1210
Vizitatori în grup 2123

Expoziții permanente

Sala de etnografie „ Casa mare” - tradiții și obiceiuri locale, naționale.

Sala de istorie „ Din trecutul raionului și orașului Cimișlia ”.

Expoziții temporare

1. Expoziția personală din creația plasticianei Elvira Cemortan „ Merele albastre ”.
2. Expoziția de pictură a grupului de creație „ Vibrație ”.
3. Expoziția din fondul muzeului „ Primăvara în flori ”.
4. Expoziția tematică „ Golgota inocenților ”: protagonistă - Anastasia Balmuș.
5. Expoziția de pictură „ Arcade peste Prut ” a grupului de plasticieni din municipiul Cămpina, județul Prahova, România.
6. Expoziția filatelică „ Eminesciana ” - autor Constatin Gh. Ciobanu.
7. Expoziția consacrată orașului Cimișlia „ Priveliști Cimișliene ”.
8. Expoziția de pictură „ Fata Morgana ” - protagonist Victor Hristov.
8. Expoziția de fotografii „ Ion Jalbă la ai mei 70 ”.
9. Expoziția de tapiserie „ Patrimoniul Muzeului din Leova ” (în baza acordului de parteneriat).
10. Expoziția personală de pictură a plasticianului Ghenadie Jalbă.
11. Expoziția personală de pictură „ Fără format... ”, autor: Oxana Iakubițki.
12. Expoziția de măști tradiționale consacrată sărbătorilor de iarnă - autor Vasile Popovschi.

Expoziții în afara muzeului

1. În baza acordului de colaborare între muzeul din Cimișlia și din orașul Leova a fost organizată expoziția de pictură a grupului „ Vibrație ”.
2. Expoziție de fotografie „ Ion Jalbă- ai lui 70 ”, la Muzeul de Istorie și Etnografie din orașul Leova.

Lansare de carte

1. Volumul: „ Suite de poeme haiku pe motivul luminii și al umbrei ”: autor Vlad Chirinciuc.

Evenimente

1. Ziua Internațională a Muzeelor a fost marcată la data de 14 mai, cu diverse activități:
Recital muzical cu chitaristul Tudor Pozneac (Cimișlia), solista Iunia Cojocaru(Cimișlia)
Proiecție de film Open-air, de scurt metraj, în regia lui Dumitru Olărescu (originar din satul Gura Galbenci, r-nul Cimișlia).

2. Sala de Etnografie a muzeului a găzduit, Emisiune - concert, dedicată sărbătorilor de iarnă, cu genericul: „Tradiții și actualitate” - protagoniști: Nătălița Munteanu, Cristina Pînzari -Bațura, Vasile Popovschi, Anișoara Prisăcaru, organizat de Direcția CTST Cimișlia.

Ghidaj

Vizitatorilor Muzeului le-au fost prezentate expoziții permanente și cele temporare , oferindu-li-se informații utile despre piesele din cadrul Muzeului de Istorie, Etnografie și Artă din Cimișlia.

Promovarea muzeului în mass-media

Activitățile muzeului au fost larg oglindite în presa teritorială prin intermediul ziarului „Cimprim”, televiziunii locale „Media TV Cimișlia”, prin articole și emisiuni, precum și pe rețelele de socializare.

Învățământ artistic extrașcolar – Școala de Arte Cimișlia, Școala de Muzică Selemet

În rețeaua instituțiilor de învățământ artistic a DCTST, intră Școala de Arte – Cimișlia cu filiala în satul Gura Galbenei și școala de muzică din s.Selemet.

Școala de Arte și muzică sunt instituții de învățământ artistic care contribuie la dezvoltarea capacităților și înclinațiilor copiilor în domeniul artelor și la familiarizarea elevilor cu diferite genuri de artă, asigură instruirea cunoștințelor estetice și pregătirea pentru continuarea studiilor în instituțiile de învățământ de specialitate.

În școala de Arte Cimișlia activează 3 compartimente: pictură, muzică și coreografie unde fac studiile elevi. În Școala activează de profesori, majoritatea din ei sunt absolvenții acestei instituții.

În Filiala s.Gura Galbenei activează 3 profesori. Elevii școlii activ participă la toate manifestațiile culturale ce se petrec în cadrul școlii și în afara ei, la toate sărbătorile orașului. Permanent se prezintă și la festivalul republican „Mărțișor”, de 8 martie. Ziua Națională a Culturii, Ziua Internațională a Copilului Ziua Profesorului și alte sărbători.

Formînd un program amplu, elevii școlilor de muzică, participă cu spectacole aparte sau în comun cu alte instituții de învățămînt la diverse manifestări petrecute de administrația școlii, primăria orașului și a DCTST , prezintă concerte pentru micuții din grădinițe, pentru elevii claselor primare din școli, inclusiv și la sărbătorile calendaristice. Tradițional se organizează concertele de dare de seamă în fața părinților.

Școala de muzică Selemet este amplasată în clădire aparte, fiind la balanța primăriei locale, care necesită reparație curentă.
Vorbind despre dinamica dezvoltării instituțiilor de învățămînt artistic – pian cu coadă, reparația cosmetică, este necesar de mobilier, instrumente muzicale, material didactic.

Școala de Arte Cimișlia duce lipsă de profesori de pian, vioară. Școala de Muzică Selemet duce lipsă de profesori de teoria muzicii.

Numărul de elevi la începutul anului de învățământ în Școala de Arte

Școala de Muzică Selemet

